

Nisam mogao dosegnuti istinu o stvarima, od njih sam uspeo da dočaram jedino senke.

Stendal

Gotovo ništa. Kao ubod insekta koji vam se isprva učini skoro neosetan. Bar tako sebi tiho kažete da se ne biste uplašili. Telefon je zazvonio oko četiri sata po podne u stanu Žana Daragana, u sobi koju je nazivao radnom. Bio je zadremao na kauču u uglu, sklonivši se od sunca. A ta zvonjava, od koje se odavno odvikao, nije prestajala. Čemu tolika upornost? Neko je na drugoj strani žice možda zaboravio da spusti slušalicu. On najzad ustade i uputi se u deo prostorije pokraj prozora, tamo gde je sunce nemilosrdno tuklo.

– Želeo bih da razgovaram s gospodinom Žanom Daraganom.

Glas bezbojan, a preteći. Takav je bio njegov prvi utisak.

– Gospodine Daragane. Da li me čujete?

Daragan požele da prekine vezu. U koju svrhu? Zvonjava bi se nastavila bez nade da može prestati. Osim ako sasvim ne iščupa žicu na svom telefonu...

– Ja sam.

– Zovem u vezi s vašim notesom sa adresama, gospodine.

Prethodnog meseca, izgubio ga je u vozu kojim je putovao na Azurnu obalu. To je stvarno moglo biti jedino tamo. Notes mu je, nesumnjivo, ispao iz džepa sakoa dok je vadio kartu da je pokaže kontroloru.

– Našao sam notes sa adresama na vaše ime.

Na sivim koricama bilo je odštampano: U SLUČAJU DA BUDE IZGUBLJEN, OVAJ NOTES POSLATI ... I Daragan jednoga dana, mahinalno, upisa svoje ime, adresu i broj telefona.

– Doneo bih vam ga na kuću. Dana i sata koji vama odgovara.

Glas je, bez dvojbe, bio bezbojan i preteći. A povrh svega, pomisli Daragan, nastup ucenjivača.

– Više bih voleo da se sretnemo negde u gradu.

Učinio je napor da suzbije nelagodu. Zbog toga mu se i sopstveni glas, kome je želeo dati ravnodušan ton, najednom učinio strog.

– Kako god želite, gospodine.

Nastade tišina.

– Šteta. Ja sam vrlo blizu vas. Voleo bih da vam ga predam na ruke.

Daragan se zapitao ne stoji li čovek možda pred zgradom i neće li i ostati tamo da vreba njegov izlazak. Trebalo bi ga se otarasiti što je brže moguće.

– Hajde da se vidimo sutra po podne – reče najzad.

– Kako hoćete. Samo, u tom slučaju, u blizini mog posla. Kod stanice Sen Lazar.

Bio je spreman da mu zalupi slušalicu, međutim, zadržao je hladnokrvnost.

– Znete li gde je ulica Arkad? – upitao je čovek. Možemo se naći u jednom kafeu. Broj 42 u istoj ulici.

Daragan pribeleži adresu. Povrati dah i kaza:

– Vrlo dobro, gospodine. Ulica Arkad 42, sutra u pet po podne.

Potom spusti slušalicu ne sačekavši odgovor svog sagovornika. Ubrzo je zažalio što se poneo tako grubo, međutim, to je stavio na račun vrućine koja je pritiskala Pariz već nekoliko dana, vrućine toliko neuobičajene za mesec septembar. Pojačavala je njegovu samoću. Primoravala ga da ostaje zatvoren u toj sobi do zalaska sunca. A zatim, njegov telefon nije zvonio već meseci-ma. A za mobilni na radnom stolu pitao se kada je poslednji put upotrebljen. Jedva je znao da se njime služi i često je grešio dok je birao brojeve.

Da ga taj nepoznati nije pozvao, zauvek bi zaboravio da je izgubio notes. Pokušao je da se seti imena koja su bila upisana u njemu. Pret-

hodne sedmice poželeo je čak da ga iznova sačini i uzeo je da na čistom listu hartije sastavlja spisak. Međutim, nakon samo nekoliko časaka, iscepao je list. Nijedno od tih imena nije pripadalo ljudima koji su mu nešto značili u životu, a za takve nije postojala potreba da im se zapisuje adresa i telefon. Znao ih je napamet. U taj notes upisao je samo osobe za koje se kaže da su „poslovni kontakti“, uz nekoliko adresa koje mu mogu zatrebati, a sve u svemu, jedva tridesetak imena. Pa i među njima je trebalo otpisati dobar broj adresa koje više nisu važile. Jedino što ga je brinulo nakon gubitka tog notesa bilo je to što je naveo svoje ime i adresu. Svakako, mogao je i da ne ode na taj sastanak i da ostavi onog čoveka da ga uzaludno čeka u ulici Arkad broj 42. Međutim, ostalo bi nešto u vazduhu, neka slutnja opasnosti. U praznini svojih samotničkih popodneva često je sanjario kako bi telefon mogao zazvoniti tek da mu neki nežan glas zakaže sastanak. Setio se i naslova jedne knjige koju je pročitao: *Vreme za susrete*. Takvo vreme možda nije nepovratno prošlo za njega. Međutim, glas od maločas nije mu ulivao nimalo poverenja. Istovremeno bezbojan i preteći. To da.

*

Zatražio je od vozača taksija da ga ostavi kod crkve Madlena. Bilo je manje vruće nego prethodnih dana i mogao je ići pešice pod uslovom da izabere trotoar u hladu. Sledio je ulicu Arkad, pustu i tihu pod suncem.

Nije se zatekao u tom kraju već čitavu večnost. Setio se da je njegova majka igrala u pozorištu u blizini, a da je njegov otac imao kancelariju na samom uglu, s leve strane bulevara Osman, broj 73. Začudio se što se još sećao tog broja 73. Čitava ta prošlost je s vremenom postala prozračna kao vodena para koja lako ispari na suncu.

Kafe se nalazio na uglu ulice Arkad i bulevara Osman. Prazna sala i dugačak šank iznad koga su bile postavljene brojne police ostavljali su utisak restorana za samousluživanje ili lokala iz nekadašnjeg lanca brze hrane „Vimpi“. Dargan je zauzeo mesto za stolom u uglu. Hoće li taj nepoznati doći na sastanak? Zbog vrućine, oboja vrata bila su otvorena, jedna prema ulici, druga prema bulevaru. Na suprotnoj strani trotoara dizalo se visoko zdanje broja 73... Pitao se da li su prozori očeve kancelarije gledali na tu stranu. Na kom spratu se nalazila? Nažalost, ta su

se sećanja, jedno za drugim, rasprsla kao mehuri od sapunice ili parčići sna koji se iskradu pri buđenju. Njegovo bi sećanje sigurno bilo življe u kafeu u ulici Matiren, ispred pozorišta, tu gde je sačekivao majku, ili u blizini stanice Sen Lazar, u krugu u kojem se stalno kretao u ono vreme. A možda i ne. Svakako da ne. To nije više isti grad.

– Gospodin Žan Daragan?

Prepoznao je glas. Pred njega je stao čovek od četrdesetak godina u društvu devojke nešto mlađe od njega.

– Žil Otolini.

Bio je to isti bezbojan i preteći glas. On pokazao na devojku:

– Šantal Gripe... jedna moja prijateljica.

Daragan se nije ni pomerio na sedištu, nije im čak ni ruku pružio. Oboje su seli naspram njega.

– Izvinite... malo kasnimo...

Rekao je to ironično, očigledno zato da sebi prida važnosti. Bio je to zaista isti onaj glas, ali s laganim, skoro neosetnim naglaskom sa juga Francuske, koji Daragan nije primetio na telefonu prethodnog dana.

Imao je vrlo svetlu kožu, crne oči i kukast nos. Lice mu je bilo usko, i sa bilo koje strane posmatrano podjednako oštro.

– Evo vašeg blaga – rekao je Daraganu istim ironičnim tonom koji je trebalo da prikrije nelagodnost.

I izvadio je notes sa adresama iz džepa sako. Spustio ga je na sto pokrivši ga svojom šakom s raširenim prstima. Reklo bi se da je hteo sprečiti Daragana da ga uzme.

Devojka, crnka poluduge kose, od svojih tridesetak godina, držala se malo po strani, kao da nije želela da skrene pažnju na sebe. Nosila je crnu košulju i crne pantalone. Dobacila je Daraganu pomalo zabrinut pogled. Njene visoke jagodice i kose oči navele su Daragana na pomisao da je možda vijetnamskog ili kineskog porekla.

– Gde ste pronašli ovaj notes?

– Na podu bifea Lionske stanice, pod jednom stolicom.

I dao mu je notes. Daragan ga ugura u džep. Zaista, setio se da je onoga dana kad je krenuo na Azurnu obalu stigao na Lionsku stanicu ranije i smestio se u bifeu na prvom spratu.

– Hoćete li da popijete nešto – upitao je čovek koji se predstavio kao Žil Otolini.

Daragan je pozeleo da ih brzo napusti. Međutim, predomislio se.

– Jedan „šveps“.

– Pokušaj da nađeš nekoga ko služi. Ja ću kafu – rekao je Otolini okrenuvši se devojci.

Ona odmah ustade, očigledno navikla da bude poslušna.

– Mora da ste se našli u nevolji kad ste izgubili ovaj notes...

Osmehnuo se neodređenim osmehom koji se Daraganu učinio izazivački. Međutim, sa Otolinijeve strane to je mogla biti samo nesprenost ili stidljivost.

– Znae – odgovorio mu je Daragan – ja gotovo uopšte više ne telefoniram.

Čovek mu dobaci začuđen pogled. Devojka se vratila za njihov sto i sela na svoje mesto.

– Ne služe više danas. Uskoro zatvaraju.

Tada je prvi put čuo glas te devojke, hrapavi glas bez naglaska s juga, kakav je imao njen pratilac. Više istinski pariski naglasak, ako to još uvek nešto znači.

– Radite u ovom kraju?

– U jednoj reklamnoj agenciji, u ulici Paskije. Agencija „Svitters“.

– I vi takođe?

Okrenuo se k devojci.

– Ne – poče Otolini, ne ostavivši devojci vremena da odgovori. – Ona trenutno ne radi ništa. I ponovo mu se javi onaj zgrčeni osmeh. Devojka je takođe pokušavala da se osmehne.

Daragan oseti nestrpljenje da ode. Ukoliko to odmah ne učini, hoće li ikada uspjeti da ih se oslobodi?

– Biću iskren s vama...

Nagnuo se k Daraganu i glas mu je postao piskav.

Daragana osvoji isto osećanje kao uoči tog dana, na telefonu. Taj čovek je stvarno bio nesnosan kao insekt.

– Uzeo sam slobodu da malo prelistam vaš notes... iz čiste radoznalosti...

Devojka okrete glavu kao da se pretvarala da ne sluša.

– Ne ljutite se na mene zbog toga?

Daragan ga pogleda pravo u oči. Ovaj izdrža njegov pogled.

– Zašto bih se ljutio?

Zaćutaše. Otolini najzad spusti pogled. Međutim, produžio je odmah tim istim piskavim glasom:

– Postoji neko na čije sam ime naleteo u vašem notesu. Voleo bih kada biste mi mogli dati neke informacije o njemu...

Ton je postao ponizniji.

– Oprostićete mi za indiskreciju...

– O kome se radi? – upita Daragan preko volje.